

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2025, NUMMER 15

Datum	19 maart 2025
Van	College B&W
Behandeld door	T. Vlamings en M. Winkelman
E-mailadres	t.vlamings@utrecht.nl
Kenmerk	30186304
Beleidsveld	Evenementen
Bijlage	1 (aangehecht)

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2025 nummer 15 van Dirk-Jan van Vliet (D66), mede namens Mariam Al-Saqaff (VVD) van 4 februari 2025 over SV 2025 nr. 15 Doen stijgende leges Utrechtse evenementen de winterdas om?
De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1

Herkent het college de signalen van de evenement organisatoren?

Antwoord 1

Ja, de kosten zijn de afgelopen periode gestegen voor zowel de leges vergunningaanvraag, personeel als materiaal. Niet alle organisatoren kunnen dat opvangen binnen de begroting van het evenement. Wij delen de zorg over het behoud van het diverse, toegankelijke en pluriforme evenementenaanbod van Utrecht. Zoals wij u in de voorjaarsnota 2024 hebben aangegeven, moeten we in lastige tijden als deze, moeilijke keuzes maken. De stijging van de leges voor evenementen valt in deze categorie. Het besluit hierover is door uw raad genomen bij het vaststellen van de voorjaarsnota en de [verordening leges 2025](#).

Vraag 2

Welke gevolgen verwacht het college voor kleine, beeldbepalende en grote Utrechtse evenementen door de aangekondigde stijging van de leges? Wat doet dit met het aanbod in Utrecht, vooral met betrekking tot de diversiteit van het aanbod? Wat betekent dit voor nieuwe initiatieven?

Antwoord 2

In Utrecht kennen we in de legessystematiek vier soorten evenementen. Klein, middel, groot en zeer groot, die respectievelijk 55%, 35% en 7% en 3% van de vergunningaanvragen uitmaken. We verwachten dat de verdubbeling van leges voor grote en zeer grote evenementen in 2025 zowel de vernieuwing als de diversiteit van het aanbod van evenementen beperkt.

Dit geldt ook voor de inhoud van de programma's van de evenementen zoals de Singelloop, de intocht van Sinterklaas, de Sint Maartenparade, Bevrijdingsfestival, Ketikoti en de Utrecht Canal Pride. Deze evenementen hebben ook een subsidierelatie met de gemeente. Omdat de

subsidiebudgetten niet meegroeien met de legesstijging gaan we met de organisatoren van deze evenementen in gesprek over de legesstijging en de effecten op de (kwaliteit) van het evenement. Dit kan betekenen dat we de prestatieafspraken (wat een organisator moet doen om subsidie te krijgen) herzien.

Vraag 3

Hoeveel evenementen organisatoren zullen volgens de verwachting van het college financieel zwaar weer terecht komen door de stijging van de leges?

Antwoord 3

In de voorjaarsnota 2024 is besloten de inkomsten uit leges in drie stappen te verhogen. Ten opzichte van 2024 stijgen de inkomsten uit leges per jaar met € 134.000,- in 2025; € 268.000,- in 2026 en € 535.000,- in 2027. Om deze inkomsten te realiseren worden de leges voor een aanvraag evenementenvergunning verhoogd. Deze leges worden jaarlijks door uw raad vastgesteld in de legesverordening waarin deze wordt uitgesplitst per soort evenement (zie antwoord 2).

Voor 2025 is ervoor gekozen om deze verhoging van legesinkomsten door te berekenen aan grote en zeer grote evenementen, omdat deze evenementen hiervoor meer draagkracht hebben, en kleine en middel evenementen te ontzien. De aanmelding voor reserveringskalender evenementen 2025 vond plaats in het najaar van 2024. De leges voor 2025 waren op dat moment nog niet bekend. Op de reserveringskalender 2025 zien we geen wijzigingen ten opzichte van 2024.

Om inzichtelijk te maken hoeveel evenementen in 2027 beïnvloed worden, zijn twee scenario's uitgewerkt. In de bijlage is een indicatie met een overzicht van de legestarieven op basis van twee scenario's:

1) Gelijkmatische verdeling verhoging leges:

In deze variant stijgen alle evenementen naar 100% kostendekkend. We verwachten dat, in combinatie met de andere stijgende kosten, in 2027 ongeveer 50% van de organisatoren voor grote financiële uitdagingen komen te staan. In het bijzonder de evenementen van kleine en middel evenementen, omdat veel kleine en middel evenementen gratis toegankelijk zijn en worden georganiseerd door vrijwilligers. Deze evenementen maken vaak gebruik van lokale partners die een bijdrage leveren in mens, materiaal of andere bijdrage in natura.

2) Verhogen van leges bij grote en zeer grote evenementen

In deze variant stijgt de kostendekkendheid van de vergunningaanvragen van grote en zeer grote evenementen tot boven de 100% waardoor kleine en middel evenementen kunnen worden ontzien.

Indien uitsluitend grote en zeer grote evenementen worden belast, verwachten we dat een aantal van deze evenementen in 2027 niet meer (in huidige omvang) in Utrecht plaatsvinden. We verwachten dat vanaf 2027 ongeveer de helft van de organisatoren van grote en zeer grote evenementen in financieel zwaar weer terecht komt, omdat de subsidie niet meegroeit en/of omdat deze evenementen geen of een zeer beperkt verdienmodel hebben om dit te compenseren.

Bij een afname van het aantal grote en zeer grote evenementen neemt ook de draagkracht, om de lagere kostendekkendheid van kleine en middel evenementen te compenseren, af.

Vraag 4

Welke gevolgen verwacht het college door de stijgende lege kosten voor de toegankelijkheid van Utrechtse evenementen?

Antwoord 4

In 2025 hebben we bij de legesstijging de kleine en middel evenementen ontzien, omdat juist deze evenementen vaak gratis toegankelijk zijn voor een breed publiek. Het dekken van stijgende kosten is voor gratis toegankelijke evenementen, bijvoorbeeld het bevrijdingsfestival in Park Transwijk op 5 mei, complex. Het verhogen van de leges verhoogt de financiële druk voor deze organisaties. We sluiten

niet uit dat de toegankelijkheid van deze evenementen in de toekomst afneemt. Ook bij evenementen met betaalde entree neemt de toegankelijkheid af, omdat (ticket)prijzen verder stijgen.

Vraag 5

Heeft het college een beeld van welk effect de stijgende lege kosten hebben op andere ondernemers in de gemeente?

Antwoord 5

De Utrechtse evenementenbranche is sterk verweven met de Utrechtse economie. Indien het aantal evenementen in Utrecht afneemt zullen ook toeleveranciers, horecaondernemers, toeristisch bezoek en winkelgebieden hiervan effecten ondervinden. Al is moeilijk in te schatten hoe zwaar de impact is.

Vraag 6

Amsterdam heeft een periode kostendekkende leges voor evenementen gehanteerd. Toen zij merkte dat de financiële verliezen, negatieve effecten voor de sector en het culturele aanbod, niet in verhouding stonden met de inkomsten van de leges, hebben ze de stijging van de leges teruggedraaid.

Antwoord 6

Zie antwoord 7.

Vraag 7

Is het college bekend met de Amsterdamse situatie en welke lessen kan het college aan de hand van deze situatie trekken?

Antwoord 7

Ja wij zijn hiermee bekend. De kosten voor het beoordelen van vergunningaanvragen zijn de laatste jaren sterk gestegen als gevolg van toegenomen regelgeving en ambities, onder andere op het gebied van flora, fauna, communicatie, mobiliteit, veiligheid, spreiding van evenementen en geluid. Iedere gemeente maakt een eigen afweging over de mate waarin deze (extra) kosten worden doorberekend in de leges. Zo bedragen de leges voor een groot evenement in Amersfoort bijvoorbeeld € 518 euro en in Amsterdam € 15.673,40 of € 20.243,30. Ook wij maken hierin een continue afweging. We monitoren de gevolgen en we blijven in gesprek met organisatoren over de gevolgen van de tariefverhoging.

Vraag 8

Verwacht het college dat dezelfde effecten als in Amsterdam, ook in Utrecht gaan plaatsvinden?

Waarom wel/niet?

Antwoord 8

In Utrecht bedragen de leges in 2025 voor een zeer groot evenement € 11.880,60. Dit is aanzienlijk lager dan Amsterdam. Door de voorgenomen verdere stijging van de leges in 2026 en 2027 worden de leges in Utrecht in sommige categorieën hoger dan in Amsterdam, al wordt er in Utrecht geen gemakkelijksheidsretributie¹ betaald en in Amsterdam wel. We verwachten dan ook dat de vernieuwing van evenementen, de duurzaamheid, toegankelijkheid en diversiteit van het aanbod afneemt.

Vraag 9

Klopt het dat de opbrengsten van de leges in 2026 worden geraamd op €134.000 meer dan in 2025? Hoe verhoudt, volgens het college, de €134.000 zich tot de schade aan de evenement organisatoren?

Antwoord 9

Ja. Uw raad heeft besloten om de leges voor evenementen in drie stappen te verhogen om in 2027 toe te werken naar een kostendekkendheid van 100%, dit is onderdeel van de bezuinigingsmaatregelen in de voorjaarsnota 2024 ([raadsbesluit van 11 juli 2024](#)).

¹ Voor evenementen vanaf 500 bezoekers met gescande kaarten.

Ten opzichte van 2024 stijgen de inkomsten uit leges per jaar met € 134.000,- in 2025; € 268.000,- in 2026 en € 535.000,- in 2027. Zie onderstaande uitsnede uit de voorjaarsnota 2024.

Tabel Verhogingen leges

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
<i>Ingroei</i>	0%	25%	50%	100%	100%	100%
Evenementen	0	134	268	535	535	535

Naast inkomsten uit vergunningverlening hebben evenementen voor Utrecht ook veel indirecte, niet eenvoudig in bedragen uit te drukken, waarde. Denk hierbij naast economische waarde (bezoek aan de stad, winkels, horeca, toeristenbelasting), aan sociaal- maatschappelijk waarde zoals sport- en cultuurparticipatie, mentale gezondheid voor jong en oud, en het versterken van sociale cohesie in buurten en wijken door gezamenlijk te vieren en herdenken. Zoals ook in antwoord 3 aangegeven zijn de effecten afhankelijk van de keuzes die worden gemaakt bij de legesverordening 2026 en 2027 en de verdiscontering van de legesinkomsten over de verschillende soorten evenementen.

Vraag 10

Maakt het college zich zorgen over het evenementenaanbod in Utrecht? Wat vindt het college van het voorstel vanuit Evenementen Utrecht, om voor de geraamde €134.000 een alternatieve dekking te zoeken.

Antwoord 10

In de voorjaarsnota 2024 is besloten dat we, in drie stappen, toewerken naar 100% kostendekkende leges. Hierin zijn voor 2025, 2026 en 2027 respectievelijk € 134.000, € 268.000,- en € 535.000,- structureel extra inkomsten begroot. Op basis hiervan worden de legestarieven vastgesteld.

Dekking uit belastingen, subsidies of beleidsontwikkeling wordt al gebruikt voor andere doeleinden en kan niet, zonder consequentie voor die doeleinden, voor een demping van de legesstijging worden aangewend.

De verhoging van de leges kan invloed hebben op het evenementenaanbod in Utrecht, bijvoorbeeld op gebied van diversiteit.

Vraag 11

Welk toekomstbeeld kan het college schetsen voor deze ondernemers?

Antwoord 11

Door de leges stapsgewijs te verhogen in 2025, 2026 en 2027 en hier tijdig over te communiceren, stellen we organisatoren in staat om zich hierop voor te bereiden.

Met de organisatoren van evenementen met een subsidierelatie gaan we in gesprek over de prestatieafspraken. Overige organisatoren van evenementen zijn genooddakt om de legesstijging te verdisconteren in het verdienmodel van het evenement. We sluiten niet uit dat er evenementen als gevolg hiervan niet door kunnen gaan én ondernemers of vrijwilligersorganisaties stoppen. Hoeveel dit er zijn is niet bekend.

Vraag 12

Is het college bereid om in gesprek te gaan met ondernemers uit de Utrechtse evenementenbranche om samen tot een gedragen oplossing te komen en de raad hierover te informeren vóór de behandeling van de voorjaarsnota in 2025?

Antwoord 12

Wij zijn continu met de evenementenbranche in gesprek en hebben ook over dit onderwerp al gesproken met de evenementenbranche. Wij kunnen u geen toezegging doen dat we u, op basis van de huidige uitgangspunten zoals in voorgaande antwoorden toegelicht, bij de voorjaarsnota een gedragen oplossing kunnen voorleggen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Bijlage (antwoord 3): Drie varianten ontwikkeling legestarieven

A Gelijke aantallen evenementen

Soort evenement (obv begroot aantal evenementen 2025)	Tarief 2024	Tarief 2025	Indicatie: Tarief 2027, scenario 1	Indicatie: Tarief 2027, scenario 2
Klein (250)	€ 231,20	€ 241,60	€ 493,80	€ 241,60
Middel (150)	€ 1.034,15	€ 1.080,65	€ 2.208,90	€ 1.080,65
Groot (30)	€ 2.746,70	€ 5.453,55	€ 11.147,10	€ 18.082,85
Zeer groot (10)	€ 5.983,70	€ 11.880,60	€ 24.284,00	€ 39.393,65

B Halvering aantal klein en middel evenementen

Soort evenement (begroot aantal evenementen 2027 scenario 1)	Tarief 2024	Tarief 2025	Tarief 2027
Klein (125)	€ 231,20	€ 241,60	€ 600,35
Middel (75)	€ 1.034,15	€ 1.080,65	€ 2.685,50
Groot (30)	€ 2.746,70	€ 5.453,55	€ 13.552,10
Zeer groot (10)	€ 5.983,70	€ 11.880,60	€ 29.523,35

C Halvering aantal groot en zeer groot evenementen

Soort evenement (begroot aantal evenementen 2027 scenario 2)	Tarief 2024	Tarief 2025	Tarief 2027
Klein (250)	€ 231,20	€ 241,60	€ 241,60
Middel (150)	€ 1.034,15	€ 1.080,65	€ 1.080,65
Groot (15)	€ 2.746,70	€ 5.453,55	€ 36.165,75
Zeer groot (5)	€ 5.983,70	€ 11.880,60	€ 78.787,35

Toelichting:

In bovenstaande tabel is een indicatie van de legeshoogte gegeven in drie varianten. Hierover neemt uw raad een besluit bij het vaststellen van de legesverordening. Hierbij is uitgegaan van een gelijke ureninzet per aanvraag, geen inflatie, een verhoging van de legesinkomsten van € 535.000 conform voorjaarsnota 2024 en 100% kostendekkende leges.

In variant A zijn de aantallen evenementen ongewijzigd gebleven en zijn de leges verdeeld over scenario 1, waarbij de € 535.000,- gelijkmatig is verdeeld over alles soorten evenementen. In scenario 2 is de €535.000,- verdeeld over de grote en zeer grote evenementen.

In variant B is uitgegaan van een gelijkmatige verdeling van de legesinkomsten (scenario 1) en een halvering van het aantal klein en middel evenementen.

In variant C is uitgegaan van een verdeling van de verhoging leges inkomsten over de grote even zeer grote evenementen (scenario 2) en halvering van het aantal van deze evenementen.

Schriftelijke vragen: Doen stijgende leges Utrechtse evenementen de winterdas om?

29 januari, 2025

In 2024 heeft de raad besloten om de leges voor Utrechtse evenementen kostendekkend te maken. Direct waren er al zorgen of de kleine en beeldbepalende evenementen deze prijsstijging zouden kunnen behappen. De wethouder zegde toe op zoek te gaan naar een gedragen oplossing en de raad in Q1 van dit jaar te informeren. De indieners kijken uit naar deze brief. Inmiddels hebben de indieners signalen ontvangen waaruit blijkt dat de zorgen breder worden gevoeld dan alleen bij de organisatoren van de kleine of beeldbepalende evenementen. Van de evenementen organisatoren verwacht 90% komende jaren in financieel zwaar weer te belanden. Daarom de volgende vragen.

Vragen:

1. Herkent het college de signalen van de evenement organisatoren?
2. Welke gevolgen verwacht het college voor kleine, beeldbepalende en grote Utrechtse evenementen door de aangekondigde stijging van de leges? Wat doet dit met het aanbod in Utrecht, vooral met betrekking tot de diversiteit van het aanbod? Wat betekent dit voor nieuwe initiatieven?
3. Hoeveel evenementen organisatoren zullen volgens de verwachting van het college financieel zwaar weer terecht komen door de stijging van de leges?

De afgelopen jaren zijn de prijzen voor Utrechtse evenementen al flink gestegen en werden daardoor voor een steeds groter wordende groep minder toegankelijk.

4. Welke gevolgen verwacht het college door de stijgende lege kosten voor de toegankelijkheid van Utrechtse evenementen?
5. Heeft het college een beeld van welk effect de stijgende lege kosten hebben op andere ondernemers in de gemeente?
6. Amsterdam heeft een periode kostendekkende leges voor evenementen gehanteerd. Toen zij merkte dat de financiële verliezen, negatieve effecten voor de sector en het culturele aanbod, niet in verhouding stonden met de inkomsten van de leges, hebben ze de stijging van de leges teruggedraaid.
7. Is het college bekend met de Amsterdamse situatie en welke lessen kan het college aan de hand van deze situatie trekken?
8. Verwacht het college dat dezelfde effecten als in Amsterdam, ook in Utrecht gaan plaatsvinden? Waarom wel/niet?
9. Klopt het dat de opbrengsten van de leges in 2026 worden geraamd op €134.000 meer dan in 2025? Hoe verhoudt, volgens het college, de €134.000 zich tot de schade aan de evenement organisatoren?

10. Maakt het college zich zorgen over het evenementenaanbod in Utrecht? Wat vindt het college van het voorstel vanuit Evenementen Utrecht, om voor de geraamde €134.000 een alternatieve dekking te zoeken.
11. Welk toekomstbeeld kan het college schetsen voor deze ondernemers?
12. Is het college bereid om in gesprek te gaan met ondernemers uit de Utrechtse evenementenbranche om samen tot een gedragen oplossing te komen en de raad hierover te informeren vóór de behandeling van de voorjaarsnota in 2025?

Gesteld door:

- Dirk-Jan van Vliet, D66
- Mariam Al-Saqaff, VVD